Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/VES/MgD/042/26
Názov predmetu	Socioekonomické kontexty politického vývoja Slovenska
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. Mgr. Peter Švik, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Predmet je ukončený na základe:
- Priebežného hodnotenia vo forme vypracovania úloh zadaných počas semestra a aktívnej účasti (40%)
- Záverečnej písomnej skúšky vo forme eseje (60%).

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne 56%.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Výsledky vzdelávania:

Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie:

Vedomosti

študent si rozširuje vedomosti a schopnosti používať pojmový aparát politických vied a politickej sociológie
študent získa vedomosti a schopnosti analyzovať sociopolitický vývoj na Slovensku v širších historických, geografických a interdisciplinárnych súvislostiach
študent sa oboznámi s kľúčovými textami slovenských ako aj zahraničných politológov, sociológov, historikov a ekonómov
študent ďalej rozvinie svoje schopnosti textovej kritiky prostredníctvom hermeneutickej a kontextuálnej analýzy vybraných textov

Zručnosti:

študent získa schopnosti hlbšie analyzovať a porozumieť problematike socioekonomických kontextov politického vývoja Slovenska
študent je schopný analyzovať vybraný problém z alternatívnych hľadísk a rôznych prístupov v rámci politických vied a príbuzných spoločenskovedných a humanitných disciplín
študent pozná najvýznamnejších autorov a ich diela a vie ich kontextualizovať a správne analyzovať.

Profesijné kompetencie:

študent nadobudne schopnosti orientácie v základných teoretických a metodologických prístupoch politickej sociológie
študent získa základné schopnosti interdisciplinárnej analýzy
je schopný aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri analýze socioekonomického a politického vývoja na Slovensku
študent má osvojené zručnosti práce s vedeckou a odbornou literatúrou,
študent si rozšíri vedomosti a zručnosti pre ostatné odborné predmety počas štúdia.

Prenositeľné kompetencie:

Kreativita;
Strategické a koncepčné myslenie;
Analytické myslenie;
Analyzovanie a riešenie problémov;
Kultivovaný a odborný písomný i ústny prejav;
Pružnosť v myslení (adaptabilita, flexibilita, improvizačné spôsobilosti).

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do kurzu
2. Socioekonomický vývoj Slovenska pred rokom 1918
3. Socioekonomický vývoj Slovenska v rámci Československa: 1918-1945
4. Socioekonomický vývoj Slovenska v rámci Československa: 1945-1992
5. Transformácia od plánovanej ekonomiky k trhovému hospodárstvu po roku 1993
6. Socioekonomický vývoj po vstupe Slovenska do EÚ
7. Zmeny sociálnych stratifikácií po roku 1990
8. Zmeny voličského správania: spoločenská trieda ako explanačný faktor?
9. Regionálne kontexty: periferizalizácia a marginalizácia I.
10. Regionálne kontexty: periferizalizácia a marginalizácia II.
11. Pravicový populizmus a nativizmus ako dôsledok perferizalizácie?
12. Záverečný seminár: perspektívy budúceho vývoja

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Typ predmetu (P, PV, V): výberový predmet, prednáška/seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2/0 týždenne
Metóda štúdia: prezenčná
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

Berend Iván and György Ránki. Underdevelopment and Economic Growth. Studies in Hungarian Social and Economic History. Budapest: Akad. Kiadó, 1979.
Buzalka, Juraj. The Cultural Economy of Protest in Post-Socialist European Union. Village Fascists and their Rivals. Abingdon: Routledge, 2021.
Good, David F. "The Economic Lag of Central and Eastern Europe. Income Estimates for the Habsburg Successor States, 1870-1910." In Journal of Economic History, vol. 54, no. 4 (1994), 869-891.
Heimann, Mary. Czechoslovakia: The State That Failed. New Haven: Yale University Press, 2011.

Krivý, Vlatimír et al. Slovensko a jeho regióny: Sociokultúrne súvislosti volebného správania. Bratislava: Nadácia Médiá, 1996.
Lipták, Ľubomír. Changes of Changes. Society and Politics in Slovakia in the 20th Century. Bratislava: Academic Electronic Press, 2002.
McDermott, Kevin. Communist Czechoslovakia, 1945-89: A Political and Social History. London: Palgrave Macmillan, 2015.
Musil, Jiří (ed.). The End of Czechoslovakia. Budapest-New York: CEU, 1995.
Rychlík, Jan. Dějiny Slovenska. Prague: Vyšehrad, 2024.
Štefánek, Anton. Základy sociografie Slovenska. Bratislava: SAV, 1944.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, anglický

Poznámky

: časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné (P, S): 24/P, 0/S
Samoštúdium: 66 hodín